

Тел.: (85551) 2-22-46; Факс: 2-30-61; E-mail: isp.agryz@tatar.ru; www. agryz.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«01» август 2023ел

№ 23

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районында яшьләр
сәясәтен үстерү» программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында дәүләт яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 05 мартындагы 158 номерлы "2019-2025 елларга Татарстан Республикасында яшьләр сәясәтен үстерү" дәүләт программасы карарын үтәү максатларында Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга.
2. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының социаль үсеш бүлеген Программаны эзерләүче һәм координаторы итеп билгеләргә.
3. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районының Финанс-бюджет палатасында ел саен чираттагы финанс елына Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы бюджетын формалаштырганда, бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып һәм шушы максатларга Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы бюджетыннан жибәрелә торган чикләрендә Программа чараларын гамәлгә ашыруга акчалар бүлүнә күздә тоту.
4. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлеге порталы составында Әгерже муниципаль районының рәсми сайтында (<https://agryz.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.
5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфаларын башкаручы Жәметова Г.Ф. йөкләргә

Житәкчесе

Л.Ф. Нургаянов

Татарстан Республикасы Әгерҗе
муниципаль районы Башкарма
комитетының 01.08.2023 елның 213
номерлы карары белән расланды

**“2023-2025 ЕЛЛАРГА ӘГЕРҖЕ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНДА ЯШЬЛӘР СӘЯСӘТЕН ҮСТЕРҮ”
ПРОГРАММАСЫ**

ЭЧТӨЛӨК

Паспорт

1. Дээлэт яшьлэр саясәте өлкәсендәге агымдагы халәткә характеристика.
2. Программаның максатлары, бурычлары, сроклары һәм этаплары.
3. Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү.

Гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.
5. Программаның социаль-иқтисадый нәтижәлелеген бәяләү.
7. Программа чаралары планы.

**“2023-2025 ЕЛЛАРГА ӘГЕРЖЕ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНДА ЯШЫЛӘР СӘЯСӘТЕН ҮСТЕРҮ”
ПРОГРАММАСЫ**

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Муниципаль программаның исеме	«2023 - 2025 елларга Әгерже муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы (алга таба Программа)
Муниципаль программа координаторы	ТР Әгерже муниципаль районы башкарма комитетының социаль үсеш бүлеге
Муниципаль программаның максаты	Яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен уңай шартлар тәмин итү, Әгерже муниципаль районы мәнфәгатләрендә яшьләрнең потенциалын үстерү һәм гамәлгә ашыру
Муниципаль программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1) Яшьләр сәясәтен инновацион һәм мәгълүмати тәмин итү, яшьләр белән эшләү буенча белгечләрне әзерләү һәм янадан әзерләү системасын булдыру. 2) яшәү урыны буенча эшне оештыру, төрле яклап ял итү һәм яшь буынның мәшгульлеген тәмин итү. 3) балалар һәм яшьләр белән эшләү учреждениеләре инфраструктурасын кинәйтү. 4) Укучы һәм студентлар яшьләренен хезмәт активлыгының нәтижәле модельләрен үстерү өчен шартлар тудыру, шул исәптән яшь буынның инновацион потенциалын һәм эшкуарлык активлыгын үстерү аша; яшьләрнен мәшгульлеген тәмин итү, сезонлы һәм вакытлы эшләр бирү, яшьләр һәм балигъ булмаганнар өчен эш урыннары булдыру юлы белән эшсезлек дәрәжәсен киметү. 5) Яшьләр арасында социаль тискәре күренешләрне профилактикалауның нәтижәле системасын гамәлгә ашыру. 6) дәүләтнен аерым кайгыртуына мохтаж балаларга һәм яшьләргә ярдәм. 7) Яшьләрнен ирекле эшчәнлектә катнашуы өчен шартлар тудыру, ихтыярий ярдәмнен оештырылган рәвешләренә ярдәм итү. 8) Яшьләр ижтимагый оешмалары, хәрәкәтләр өчен, яшьләрнен лидерлык сыйфатларын үстерү һәм социаль әһәмиятле проектларга, яшьләр һәм яшьләр ижтимагый оешмалары тарафыннан башлап жиберелгәннәргә ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

	<p>9) Сэлэтле балаларны һәм яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру.</p> <p>10) Балалар һәм яшүсмерләрнең һәрьяклап ял итүен, сәламәтләнүен, жәйге һәм каникуллы мәшгульлеген оештыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>11) яшьләр арасында экстремизмны профилактикалау, милли мәдәни кыйммәтләрне пропагандалау.</p> <p>12) гаилә институтын ныгыту.</p> <p>13) яшь буынның ижтимагый-сәяси активлыгын һәм гражданлык компетентлыгын формалаштыру; балалар һәм яшүсмерләрне социализацияләү, аларны хокукый яклау, үз-үзләрән белдерү, шәхес формалаштыру өчен унай шартлар тудыру.</p>
<p>Муниципаль программаның максатчан күрсәткечләре исемлеге</p>	<p>-яшьләр арасында хокук бозуларны профилактикалауга юнәлдерелгән мәдәни-ял чараларында һәм чараларда катнашучы яшьләр саны;</p> <p>-яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшьләр саны;</p> <p>- яшьләрнең ижтимагый-сәяси активлыгын арттыруга юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшьләр саны;</p> <p>ижади һәм интеллектуаль юнәлештәге чараларда катнашучы яшьләр саны;</p> <p>сәламәт яшәү рәвешенә юнәлтелгән чараларда катнашучы яшьләр саны;</p> <p>яшәү урыны буенча яшүсмерләр-яшьләр ял итү майданчыклары эшчәнлегенә жәлеп ителгән яшьләр саны;</p> <p>- яшьләр үзәкләре саны;</p> <p>яшәү урыны буенча яшүсмерләр-яшьләр клублары саны;</p> <p>яшәү урыны буенча яшүсмерләр-яшьләр клублары эшчәнлегенә жәлеп ителгән яшьләр саны;</p> <p>- эшкә урнаштырылган яшьләр саны;</p> <p>-профилактик эш белән тәэмин ителгән кешеләр саны.</p>
<p>Муниципаль программаны гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары</p>	<p>2023 – 2025 еллар</p>
<p>Муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләре күләме</p>	<p>Программаны финанс белән тәэмин итү Әгерже муниципаль районы бюджетыннан каралган.</p> <p>Программаны Әгерже муниципаль районы бюджеты акчаларыннан финанслауның гомуми күләме:</p> <p>1 950 мең сум</p> <p>шул исәптән еллар буенча гамәлгә ашыру:</p> <p>2023 ел – 650 мең сум;</p> <p>2024 ел – 650 мең сум;</p>

	<p>2025 ел – 650 мен сум</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Әгерже муниципаль районының жирле бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.</p>
Муниципаль программаның үтәлешен контрольдә тоту	Әгерже муниципаль районы башкарма комитеты
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2025 елга түбәндәге нәтижеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - яшьләр сәясәте учреждениеләрендә шөгыйльләнүче балалар санын арттыру; - сәләтле яшьләргә, яшьләрнең социаль әһәмиятле инициативаларына ярдәм итүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшь гражданның өлешен арттыру; - гражданныр-патриотик, рухи-әхлакый тәрбия чараларында катнашучы яшь гражданның өлешен арттыру; - яшьләргә гражданнык-патриотик тәрбияләү буенча чаралар өлешен арттыру; - массакүләм мәгълүмат чараларында, шул исәптән Интернет челтәрендә яшьләр белән эшләү турында мәгълүмати хәбәрләр өлешен арттыру; - яшьләр арасында экстремизмны профилактикалау, милли мәдәни кыйммәтләргә пропагандалау буенча чаралар күргән яшьләр сәясәте объектлары санын арттыру.

1. Дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендәге агымдагы халәткә характеристика

Муниципаль районның тотрыклы үсешенә, аның гражданның иминлеген үстерүгә һәм ижтимагый мөнәсәбәтләргә камилләштерүгә мөһим факторы булып Нәтижелә яшьләр сәясәте тора, аны жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә мөстәкыйль юнәлешә буларак карарга кирәк, ул районның инновацион үсешенә кирәкле социаль шартларын формалаштыруны күздә тотса, ул Гражданнык жәмгыяте институтлары, ижтимагый берләшмәләр һәм яшьләр оешмалары белән актив хезмәттәшлек нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программа гамәлгә ашыру максатларында эшләнә:

- «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020елның 30 декабрәндәге 489-ФЗ номерлы Федераль законы;

- «Татарстан Республикасында яшьләр һәм дәүләт яшьләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрдәге 1983-ХІІ номерлы Татарстан Республикасы Законы (2021 елның 5 маендагы 35-ТРЗ номерлы редакциядә);

- Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясе субъектларының югары вазыйфай загалары (дәүләт хакимиятенә югары башкарма органнары житәкчеләре) эшчәнлегенә һәм Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенә нәтижеләлеген бәяләү турында» 04.02.2021 елның 68 номерлы Указы;

- «Социаль активлык», «Патриотик тәрбия» федераль проектлары, «Мәгариф» милли проекты;

шулай ук Әгерҗе муниципаль районының норматив-хокукий актлары белән дә. Программа балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыруга һәм гамәлгә ашыруга, балаларны һәм яшьләргә тәрбияләү, үстерү, социаль аякка бастыру һәм үз-үзләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга һәм тәмин итүгә, яшьләр сәясәте учреждениеләренә жәлеп итүчәнлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Социаль үсеш бүлегә төп координатор булып тора

Эшчәнлегенә төп юнәлешләренә керә торган яшьләр сәясәтен формалаштыру һәм гамәлгә ашыру:

- яшьләр сәясәте инфраструктурасын үстерү;
- яшьләргә социаль яклау;
- яшьләргә хәрби-патриотик тәрбияләү;
- балаларның һәм яшүсмерләргә девиант тотышын профилактикалау;
- үзешчән ижат һәм яшь талантларны үстерү;
- яшь гаиләләргә ярдәм;
- талантлы яшьләргә, яшьләр инициативаларын эзләү һәм аларга ярдәм итү;
- яшүсмерләргә һәм яшьләргә ялын һәм ялын оештыру.

Әгерҗе муниципаль районының яшьләр инфраструктурасы социаль үсеш бүлегә буйсынуындагы өч учреждение - «Авангард» яшьләр үзәге, МБУ (С) ФООП «Форпост» яшьләр үзәге, «Ровесник» яшүсмерләр клубы.

Социаль үсеш бүлегә үз эшчәнлегендә, барыннан да элек, яшьләргә мәдәни, әхлакий кыйммәтләр тәрбияләү, гражданлык позициясен тәрбияләү, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудыру юлы белән шәһәр потенциалын формалаштыру буенча мөһим юнәлешләренә зур спектрны гамәлгә ашыра.

Талантлы яшьләр белән эшләү һәртөрле өлкәләргә үз эченә ала: фундаменталь һәм гамәли фәннән алып ижатка кадәр, патриотик тәрбиядән алып ихтыярий эшчәнлеккә кадәр, жанатарлар мәдәниятеннән алып яңа спорт төрләрен үстерүгә кадәр.

Яшүсмерләргә һәм яшьләргә югары гражданлык активлыгы патриотик эш оештыруда: ветераннар, геройлар һәм тарихчыларның ин яхшы белгечләре катнашында истәлекле даталар, семинарлар һәм түгәрәк өстәлләр хөрмәтенә митинглар уздыруда ярдәм итә.

Хәзерге яшьләр даими рәвештә Интернеттан файдалана, аны төп мәгълүмат чыганагы һәм аралашуның төп чарасы буларак карый. Шуна бәйле рәвештә социаль челтәрләрдә эш активлашты, материаллар бирү ысуллары һәм рәвешләре үзгәрә (кыска контентны урнаштыру һәм чарага интерактив рәвештә жәлеп итү, аны фактик үткәргүгә кадәр генә түгел). Социаль үсеш бүлегә социаль челтәрләрдә вакыйгаларны анонслау, яшьләр белән үзара хезмәттәшлек итү, аны актив жәмәгать тормышына жәлеп итү өчен коммуникацияләр төзи. Шәһәрләргә шәхси потенциалын

булдыру буенча мөһим юнәлешләр эшләнә, барыннан да элек, яшь буынга мәдәни, әхлакый кыйммәтләрне тәрбияләү, граждандык позициясен тәрбияләү, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудыру исәбенә. Программа бу очракта яшьләрне камилләштерү, тәрбияләү һәм үз-үзләрен тормышка ашыру зарурлыгына бәйле проблемаларны хәл итүгә нәтижәле ярдәм итәчәк.

Әмма Әгерҗе муниципаль районында бу өлкәдә кайбер проблемалар да бар, алар арасында түбәндәгеләрне аерып күрсәтергә мөмкин:

1) яшьләр сәясәте инфраструктурасын үстерү дәрәжәсенен хәзерге жәмгыять таләпләреннән артта калуы;

2) югары уку йортларында белем алу өчен талантлы яшьләрнең китүе һәм, нәтижә буларак, югары квалификацияле кадрлар санының кимүе;

3) шәһәрдә һәм районда яшьләр өчен эш урыннары булмау;

2. Программаның максатлары, бурычлары, сроклары һәм этаплары

Программаны гамәлгә ашыруның төп максаты - яшьләрнең кеше капиталын саклап калу һәм үстерү, шәһәрдә һәм районда төзелгән заманча һәм уңайлы тормыш кинлегенә нигезендә яшьләрнең потенциалын ачу өчен шартлар һәм мөмкинлекләр тудыру. Аны гамәлгә ашыру өчен системалы характердагы кайбер төп бурычларны хәл итәргә кирәк:

1) Яшьләр сәясәтен инновацион һәм мәгълүмати тәэмин итү, яшьләр белән эшләү буенча белгечләрне әзерләү һәм янадан әзерләү системасын булдыру.

2) яшәү урыны буенча эшне оештыру, төрле яклап ял итү һәм яшь буынның мәшгульлеген тәэмин итү.

3) балалар һәм яшьләр белән эшләү учреждениеләре инфраструктурасын кинәйтү (яна Яшьләр үзәге төзү).

4) Укучының хезмәт активлыгының нәтижәле модельләрен үстерү өчен шартлар тудыру, шул исәптән яшь буынның инновацион потенциалын һәм эшкуарлык активлыгын үстерү аша; яшьләрнең мәшгульлеген тәэмин итү, сезонлы һәм вакытлы эшләр бирү, яшьләр һәм балигъ булмаганнар өчен эш урыннары булдыру юлы белән эшсезлек дәрәжәсен киметү.

5) яшьләр арасында социаль тискәре күренешләрне профилактикалауның нәтижәле системасын гамәлгә ашыру.

6) Дәүләтнең аерым кайгыртуына мохтаж балаларга һәм яшьләргә ярдәм.

7) Яшьләрнең ирекле эшчәнлектә катнашуы, оешкан иреклелек рәвешләренә ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

8) яшьләр ижтимагый оешмалары, хәрәкәтләр өчен, яшьләрнең лидерлык сыйфатларын үстерү һәм яшьләр һәм яшьләр ижтимагый оешмалары инициативасы белән гамәлгә куелган социаль әһәмиятле проектларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

9) Сәләтле балаларны һәм яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру.

10) балаларны һәм яшүсмерләренә һәрьяклап ял итүне, сәламәтләндерүне, жәйге һәм каникуллар белән эш белән тәэмин итүне оештыру өчен шартлар тудыру.

11) яшьләр арасында экстремизмны профилактикалау, милли мәдәни кыйммәтләрне пропагандалау.

12) Гаилә институтын ныгыту.

13) Яшь буынның ижтимагый-сәяси активлығын һәм гражданлык компетентлығын формалаштыру; балаларны һәм яшүсмерләрне социальләштерү, аларның хокукый яклавы, шәхес формалаштыру өчен уңай шартлар тудыру.

Программаны гамәлгә ашыру 2023 елдан 2025 елга кадәр чорда гамәлгә ашыру күздә тотыла.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү.

Муниципаль программа Әгерже муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануны күздә тотта.

Программаны Әгерже муниципаль районы бюджеты акчаларынан финанслауны гомуми күләме булчак: 1 950 мең сум

шул исәптән еллар буенча гамәлгә ашыру:

2023 ел – 650 мең сум;

2024 ел – 650 мең сум;

2025 ел – 650 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Әгерже муниципаль районының жирле бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.

Программаны гамәлгә ашыру өчен социаль үсеш бүлеге жаваплы, ул максатчан индикаторларны мониторинглауны гамәлгә ашыра. Программаны гамәлгә ашыруда социаль үсеш бүлегенен барлык ведомство карамагындагы учреждениеләре катнаша.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы «дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә дәүләт ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны күздә тотта.

ТР Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының социаль үсеш бүлеге: муниципаль программаны эшләүне, аны программаның аерым чараларын башка башкаручылар белән килештерүне тәмин итә;

программаның структурасын һәм программаның аерым чараларын башкаручыларның исемлеген формалаштыра;

Программа чараларын үтәү өчен жаваплы муниципаль заказчылар тәкъдимнәре нигезендә программаны гамәлгә ашыру чараларының күләме һәм чыганаclarы буенча тәкъдимнәр эзерли;

программаның аерым чараларын башкаручыларның хисапларын мониторинглау һәм анализлауны гамәлгә ашыра;

программаның нәтижәлелеген бәяли;

программаны гамәлгә ашыру барышы турында еллык хисап эзерли;

программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлдерелгән мәгълүмати һәм аңлату эшен оештыра;

программаны гамәлгә ашыру барышы һәм ирешкән нәтижәләре турында мәгълүматны Интернет челтәрендәге рәсми сайтта урнаштыра;

программаның бюджет акчаларын максатчан һәм нәтижәле куллану өчен жаваплы.

программада билгелэнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Программаны гамәлгә ашыруда ТР Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының социаль үсеш бүлеге карамагындагы муниципаль бюджет учреждениеләре катнаша, алар программаның бюджет акчаларын максатчан һәм нәтижәле файдалану һәм хисап документларын вакытында тапшыру өчен җаваплы.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы яшьләр сәясәте өлкәсендә хезмәт күрсәтүче муниципаль бюджет учреждениеләре эшчәнлеген бюджет сметаларын төзү, раслау һәм алып бару юлы белән тәмин итүне күздә тотта. Сметалар учреждение эшчәнлеген характерлаучы һәм жирле бюджет чыгымнары буенча бюджет йөкләмәләренен лимитлары күләме белән житкерелгән, чыгым расписаниеләрен алган көннән алып ун көн эчендә тиешле финанс елына баш идарәче тарафыннан эшлэнгән һәм билгелэнгән (килешенгән) исәп-хисап күрсәткечләре нигезендә төзелә. Сметалар учреждение үзенчәлекләрен исәпкә алып, сметаларны дәрәс төзүне һәм алып баруны тикшерү нәтижәләре, агымдагы финанс елы өчен сметаны үтәү нәтижәләре һәм контроль чаралар үткөрү нәтижәләре буенча Россия Федерациясе бюджет законнарын, шул исәптән учреждениенен бюджет исәбен һәм хисаплылыгын оештыруның эчке финанс контролен үтәү турындагы мәгълүматлар буенча төзәтелә. Муниципаль казна учреждениеләре программаның бюджет акчаларын максатчан һәм нәтижәле куллану һәм хисап документларын вакытында бирү өчен җаваплы.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү методикасы чынлыкта ирешелгән максат күрсәткечләрен Хисап елы нәтижәләре буенча аларның планлы кыйммәтләре белән чагыштыру принцибына нигезләнә.

Программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты башкара.

5. Программаны гамәлгә ашыру еллары буенча планлы кыйммәтләрне чишү белән максатчан күрсәткечләр исемлеге

Т/с	Критерийларның атамалары	Үлчә Ү берәм леге	2023 ел	2024 ел	2025 ел
1	2	3	5	6	7
1.	Яшьләр арасында экстремистик эшчәнлекне профилактикалауга юнәлдерелгән мәдәни-ял итү чараларында катнашучы яшьләр саны	кеше	3 400	3 800	3 000
2.	Яшьләргә гражданлык һәм патриотик тәрбиялүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшьләр саны	кеше	3 100	3 150	3 250
3.	Яшьләргә ижтимагый-сәяси активлыгын арттыруга юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшьләр саны	кеше	1 200	1 300	1 400
4.	Ижади һәм интеллектуаль юнәлештәге чараларда катнашучы яшьләр саны	кеше	4 400	4 800	5 000
5.	Сәламәт яшәү рәвешенә юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшьләр саны	кеше	4 900	5 100	5 300

6.	Яшәү урыны буенча яшүсмерләр-яшьләр клублары эшчәнлегенә жәлеп ителгән яшьләр саны	кеше	1 500	1 650	1 800
7.	Эшкә урнашкан яшьләр саны	кеше	180	200	230
8.	Профилактик эш белән мәшгуль яшьләр саны	кеше	3 300	3 700	4 200

Программа чараларын гамәлгә ашыруны бәяләү Программа координаторы тарафыннан максат күрсәткечләренен чынлыкта ирешелгән кыйммәтләрен Хисап елы нәтижәләре буенча аларның планлы кыйммәтләре белән чагыштыру принцибына нигезләнеп башкарыла.

6. Программаның социаль-икътисади нәтижәләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашырганда һәм анда куелган максатларга ирешү өчен мөмкин булган социаль, Финанс-икътисади һәм административ куркынычларны исәпкә алырга кирәк. Программаны уңышлы тормышка ашыруның ин мөһим шартлары булып күрсәтелгән куркынычларны минимальләштерү, билгеләнгән чараларның үтәлешен нәтижәле мониторинглау, өстенлекле юнәлешләренә һәм максатчан күрсәткечләренә төзәтү буенча оператив чаралар күрү тора.

Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү муниципаль заказчы тарафыннан башкарыла. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге Программа тарафыннан расланган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә чынлыкта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә. Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль эффекты яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру механизмын камилләштерү һәм үстерү, яшь гражданның үз тормыш юлын сайлау өчен социаль һәм оештыру шартлары тудыру, яшьләреннән дәүләт һәм ижтимагый үсеш мәнфәгатьләрендә инновацион потенциалын тормышка ашыру һәм яшьләреннән социаль, мәдәни, рухи һәм физик үсешенә ярдәм итү хисабына ирешеләчәк. Кичектерелгән гамәл эффекты:

яшьләр арасында жинаятьчелек, наркомания, алкоголизм, экстремизм кебек тискәре (жәмгыятькә куркыныч) күренешләреннән кимеүе;

яшьләреннән социаль-икътисади, ижтимагый-сәясәти һәм мәдәни үсеш процессына кертүнең нәтижәле механизмнары барлыкка килү;

- яшьләреннән ялы һәм ижаты өлкәсендә нәтижәле эш төзү;

яшьләр белән эш белән шөгыйльләнгән оешмаларның эшчәнлеген координацияләү;

- яшьләр сәясәте өлкәсендә хезмәтләреннән сыйфатын һәм төрлелеген арттыру;

- сәләтле яшьләр вәкилләрен аларның ижади үсешенә ярдәм итү максатыннан ачыклау;

зур шәһәр массакуләм чараларын югары сәнгать-ижат дәрәжәсендә үткөрү.

Ел саен хисап чорыннан соң киләсе елның 1 февраленә кадәр программада катнашучылар Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетына аны үтәү барышы турында мәгълүмат тапшыралар.

7. Программа чаралары исемлеге

Программаның чаралары түбәндәге финанслау күләмнәре белән түбәндәге юнәлешләр буенча гамәлгә ашырыла:

Т/с	Чараларның эчтәлеге	Үтәү срогы	Башкаруч ылар	Финанслау чыганагы	Еллар буенча чыгымнар суммасы (млн сум)		
					2023 ел	2024 ел	2025 ел
1.	Яшьләр арасында тискәре күренешләрне профилактикалауның төп ысулларының берсе булган заманча яшьләр юнәлешләр, «урам» мәдәниятен үстерү юлы белән сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау	2023-2025 еллар	ОДМС	Жирле бюджет	85,0	85,0	85,0
2.	Балалар һәм яшьләр өчен яшәү урыны буенча нәтижелерәк эшне оештыру максатларында социоклуб системасын формалаштыру һәм үстерү. Ял итү майданчыкларында эшне оештыру. Яшьләр һәм гаилә ялы системасын үстерү һәм аңа ярдәм итү. Жәйге ял программасын оештыру.	2023-2025 еллар	ОДМС	Жирле бюджет	110,0	110,0	110,0
3.	Яшьләргә хәрби-патриотик тәрбия бирү, яшьләрне гражданлык һәм әхлакый тәрбияләү.	2023-2025 еллар	ОДМС	Жирле бюджет	90,0	90,0	90,0
4.	Яшьләр ижтимагый оешмалары, берләшмәләр һәм төркемнәр белән эшне оештырганда социаль-икътисадый проблемаларны хәл итүгә ярдәм итү. Яшьләрне жәмгыятьнең социаль	2023-2025 еллар	ОДМС	Жирле бюджет	60,0	60,0	60,0

	тормышына жэлеп итүгә юнәлдерелгән яшьләрнең ирекле инициативаларына ярдәм итү һәм аларны үстерү.						
5.	Яшь граждандарның ижади һәм интеллектуаль үсеше, яшьләрнең ижтимагый инициативаларын хуплау һәм үстерү. Мәктәп һәм студентлар үзидарәсе системасын үстерү	2023-2025 еллар	ОДМС	Жирле бюджет	150,0	150,0	150,0
6.	Яшьләргә рухи-әхлакый тәрбия бирү. Яшьләр арасында хокук бозуларны һәм караучысызлыкны профилактикалау	2023-2025 еллар	ОДМС	Жирле бюджет	25,0	25,0	25,0
7.	Шәһәр предприятиеләрендә һәм оешмаларында яшьләр хәрәкәтен үстерү	2023-2025 еллар	ОДМС	Жирле бюджет	60,0	60,0	60,0
8.	Социаль, ижади, инициативаларга ярдәм итү, авыл яшьләренең гражданлык активлыгын арттыру. Авылда талантлы яшь лидерларны ачыклау, яшьләрне кече Ватанының социаль-иқтисадый проблемаларын хәл итүгә жэлеп итү	2023-2025 еллар	ОДМС	Жирле бюджет	70,0	70,0	70,0
БАРЛЫГЫ:					650,0	650,0	650,0